

OLIMPIADA NAȚIONALĂ DE MATEMATICĂ ETAPA LOCALĂ, 08.02.2025

CLASA a 12-a SOLUȚII ȘI BAREME ORIENTATIVE

Notă: Fiecare subiect se punctează de la 0 la 7 puncte. Se acordă numai punctaje întregi. Orice altă rezolvare se asimilează conform baremului.

Problema 1 (autor ***, SGM nr. 10/2024 și ***, SGM 11/2024)

a) Fie A o mulțime de numere reale care este parte stabilă în raport cu înmulțirea numerelor reale. Fie B și C două submulțimi nevide ale lui A astfel încât $B \cap C = \emptyset$ și $B \cup C = A$. Se știe că $abc \in B$, pentru orice $a, b, c \in B$ și $abc \in C$, pentru orice $a, b, c \in C$. Arătați că cel puțin una dintre mulțimile B și C este parte stabilă față de înmulțire.

b) Fie $(G, \cdot)$ un grup și a, b două elemente distincte ale sale astfel încât $G \setminus \{a, b\}$ este un subgrup al grupului $(G, \cdot)$. Demonstrați că G are cel mult 4 elemente.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Presupunem contrariul: există $x, y \in B$ și $s, t \in C$ astfel încât $xy \in C$ și $st \in B$	2p
Atunci $xyst = (xy)st \in C$ și $xyst = xy(st) \in B$ – contradicție	2p
b) Fie $x \in G \setminus \{a, b, e\}$. Atunci $xa \neq a$ și $xa \notin G \setminus \{a, b\}$ (dacă $xa \in G \setminus \{a, b\}$, atunci am avea $xa = t$, de unde $a = x't \in G \setminus \{a, b\}$ – fals), deci $xa = b$	2p
Reiese că $x = ba'$, deci G nu poate avea decât elementele e, a, b și, eventual, ba'	1p

Problema 2 (autor ***)

Fie funcția $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = x + e^{x^3}$.

a) Demonstrați că nicio primitivă a lui f nu este bijectivă.

b) Demonstrați că există o primitivă F a funcției f astfel încât toate primitivele funcției F să fie bijective.

Notă. Pentru toate primitivele din problemă, domeniul de definiție și codomeniul sunt mulțimea numerelor reale.

Detalii rezolvare	Barem asociat
a) Funcția f este continuă, strict crescătoare, $f(0) > 0$ și $f(-1) < 0$, deci există x_0 astfel încât $f(x) \geq 0$ pentru $x \in [x_0, \infty)$ și $f(x) \leq 0$ pentru $x \in (-\infty, x_0]$	1p
Reiese că, dacă F este primitivă a lui f , atunci $F(x) \geq F(x_0)$, deci F nu e surjectivă	2p
b) Adunând, eventual, o constantă, obținem o primitivă F_0 a lui f astfel încât $F_0(x_0) = 1$, deci $F_0(x) > 0$, oricare ar fi numărul real x . Atunci orice primitivă G a lui F_0 este strict crescătoare, deci injectivă	2p

Din teorema lui Lagrange reiese $G(x) - G(x_0) = (x - x_0)G'(c_x) \geq x - x_0$ pentru $x \geq x_0$, deci $\lim_{x \rightarrow \infty} G(x) = \infty$; analog $G(x) - G(x_0) \leq x - x_0$ pentru $x \leq x_0$, de unde $\lim_{x \rightarrow -\infty} G(x) = -\infty$ și, cum G este continuă, deducem că G este surjectivă.	2p
---	-----------

Problema 3 (autor ***)

Fie n un număr natural și $(G, \cdot)$ un grup cu $2n+1$ elemente, astfel încât există o funcție $f: G \rightarrow G$ cu proprietatea $f(xf(xy)) = yf(x^2)$, oricare ar fi $x, y \in G$. Arătați că grupul este abelian.

Detalii rezolvare	Barem asociat
Pentru $x = e$ obținem $f(f(y)) = yf(e)$	1p
Cum funcția $g: G \rightarrow G, g(t) = tf(e)$ este bijectivă, rezultă că f este bijectivă	1p
Pentru $y = e$ obținem $f(xf(x)) = f(x^2)$, deci $xf(x) = x^2$, de unde $f(x) = x, \forall x \in G$	2p
Din ipoteză obținem acum $x^2y = yx^2$, de unde (inductiv) $x^{2n+2}y = yx^{2n+2}$ și, cum ordinul grupului este $2n+1$, reiese $xy = yx, \forall x, y \in G$	3p

Problema 4 (autor ***)

Fie $f, g: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}$ două funcții continue și crescătoare. Arătați că, pentru orice număr real $x \geq 0$, $x \cdot \int_0^x f(t)g(t)dt \geq \int_0^x f(t)dt \cdot \int_0^x g(t)dt$.

Detalii rezolvare	Barem asociat
Funcția $F: [0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, F(x) = x \int_0^x f(t)g(t)dt - \int_0^x f(t)dt \cdot \int_0^x g(t)dt$ este derivabilă și $F'(x) = \int_0^x f(t)g(t)dt + xf(x)g(x) - f(x) \int_0^x g(t)dt - g(x) \int_0^x f(t)dt$	3p
Avem $F'(x) = \int_0^x (f(t) - f(x))g(t)dt + g(x) \int_0^x (f(x) - f(t))dt = \int_0^x (f(x) - f(t))(g(x) - g(t))dt \geq 0$, deci F este crescătoare	3p
Cum $F(0) = 0$, rezultă concluzia cerută	1p

Observație. Putem da și o soluție folosind sume Riemann: pentru n număr natural nenul luăm diviziunea $0, \frac{x}{n}, \frac{2x}{n}, \dots, \frac{nx}{n}$, punctele intermediare $0, \frac{x}{n}, \dots, \frac{(n-1)x}{n}$ și obținem pentru integralele din enunț sumele Riemann $S = \sum_{i=0}^{n-1} \frac{xa_i b_i}{n}$, respectiv $T = \sum_{i=1}^n \frac{xa_i}{n} \sum_{i=1}^n \frac{xb_i}{n}$, unde $a_i = f\left(\frac{ix}{n}\right)$, $b_i = g\left(\frac{ix}{n}\right)$. Cum $a_0 \leq \dots \leq a_{n-1}$ și $b_0 \leq \dots \leq b_{n-1}$, folosind inegalitatea de rearanjare avem

$$\sum a_i \sum b_i = \sum_{j=0}^{n-1} \left(\sum_{i=0}^{n-1} a_i b_{i+j} \right) \leq n \sum_{i=0}^{n-1} a_i b_i \text{ (indici luați modulo } n), \text{ deci } xS \geq T ;$$
 trecând la limită după $n \rightarrow \infty$ obținem concluzia.